

PRESS RELEASE

Bahá'í International Community

3 April 2023

For Immediate Release

For more information, contact:

- Simin Fahandej in Geneva at (office) +41 (22) 798-5400 or (mobile) +41 (78) 880-0759
- Padideh Sabeti in London at (mobile) +44 (774) 338-2905
- Farhad Sabetan in San Francisco at (office) +1 (847) 733-3460 or (mobile) +1 (925) 548-9818

ستم در زندگی و آزار و اذیت در مرگ: بهائیان از دفن آبرومندان در قبرستان خود منع شدند

در روزهای اخیر اقدامی بی‌رحمانه و شنیع توسط مقامات ایرانی در تهران صورت گرفت. در تاریخ ۳۰ مارس یک بهائی متوفی بدون اطلاع خانواده و بدون مراعات آداب کفن و دفن بهائی توسط یکی از مأموران وزارت اطلاعات در آرامستان خاوران در حوالی تهران به خاک سپرده شد.

این مأمور از خانواده متوفی خواسته بود که برای دفن در زمین‌هایی که تا پیش از این در مالکیت و مدیریت جامعه بهائی بود، هزینه گزافی بپردازند. او خانواده را تهدید کرده بود که عدم برآورده کردن خواسته‌هایش منجر به دفن متوفی در محلی در مجاورت قبرستان بهائیان خواهد شد که قبلاً توسط دولت برای دفن زندانیان سیاسی اعدامی استفاده شده است.

آخرین خبرها در روزهای گذشته حاکی از آن است که همان مأمور اطلاعات، خانواده متوفی دیگری را تهدید کرده که در صورت امتناع از پرداخت هزینه درخواستی، این متوفی را نیز به همان شکل دفن خواهند کرد.

سیمین فهندژ، نماینده جامعه جهانی بهائی (BIC) در سازمان ملل گفت: «مگر پیکر بی‌جان چه تهدیدی برای حکومت ایران است که توجیه‌گر این ظلم بر بهائیان باشد که حتی بعد از آزار و سرکوب بی‌وقفه که در زندگی به آنها تحمیل می‌شود پس از مرگ‌شان نیز این بی‌رحمی و بی‌عدالتی ادامه دارد؟»

آرامستان قبلی بهائیان تهران، محوطه‌ای زیبا به مساحت حدود ۸۰۰۰۰ متر مربع که قبل از انقلاب اسلامی سال ۱۹۷۹ ساخته شده بود، در سال ۱۹۸۰ مصادره شد. بعد از آن معاون شهرداری تهران قطعه زمین کوچک‌تر و بایری را در مجاورت محل گور دسته‌جمعی خاوران در [اختیار جامعه بهائی](#) گذاشت.

اکنون از بهائیان برای دفن مردگان خود در آرامستانی که متعلق به خودشان است هزینه‌های گزافی درخواست می‌شود و آنان از حق تدفین بر اساس آداب بهائی محروم می‌شوند. کارکنان آرامستان بهائی دستگیر و حتی اعضای خانواده داغدار نیز به دستگیری و زندان تهدید شده‌اند.

شمار بسیاری از آرامستان‌های بهائی در سراسر ایران طی ۴۰ سال گذشته مصادره یا هتک حرمت شده‌اند.

خانم فهندژ افروید «بهائیان بیش از چهار دهه است که با مشکلات کفن و دفن مواجه بوده‌اند، اما اکنون این اقدام هم بر غم و اندوه بهائینی که اعضای خانواده‌شان بدون آداب و رسوم دفن می‌شوند افزوده و هم خانواده‌هایی را که عزیزان‌شان از قبل در آن قطعه زمین دفن شده‌اند آزرده می‌سازد. این شرایط بسیار بی‌رحمانه است.»

دو سال پیش، به عنوان بخشی از کارزار سیستماتیک ۴۳ ساله برای آزار و اذیت بهائیان، مقامات ایران از استفاده بهائیان از قسمتی از قبرستان خاوران که متعلق به خود آنان بود **ممانعت کرده** و از بهائیان خواستند از زمین مجاور استفاده کنند که قبلاً به عنوان گور دسته‌جمعی استفاده شده بود.

بهائیان به احترام کشته‌شدگان و خانواده‌های داغ‌دیده آنها از این کار خودداری کردند.

در اوایل هفته گذشته، وقتی بهائیان می‌خواستند یکی از اعضای برجسته جامعه، آقای بهزاد مجیدی را دفن کنند، مأمور وزارت اطلاعات، مسعود مؤمنی، تلاش کرد تا در ازای صدور اجازه دفن او در زمین متعلق به بهائیان مبلغ گزافی دریافت کند. بهائیان بر اساس اصولشان این خواسته را نپذیرفتند زیرا سایر جوامع اقلیت که در همین محوطه زمین‌هایی برای دفن دارند با درخواست پرداخت چنین هزینه‌هایی روبرو نیستند. در واقع این اقدام به معنای منع بهائیان از استفاده از آرامستان خودشان است.

سپس آقای مؤمنی، که در آوریل ۲۰۲۱ مدیریت قبرستان بهائیان را از دست جامعه خارج کرده بود و کارمندان شهرداری تهران وابستگی وی به وزارت اطلاعات را فاش کرده‌اند، آقای مجیدی را بدون اطلاع خانواده و بدون اجرای مراسم کفن و دفن بهائی در محل گور دسته‌جمعی دفن کرد و به این ترتیب خانواده را از فرصت حضور در مراسم دفن عزیزشان محروم ساخت.

حرکت او یک اقدام آشکار علیه بهائیان و نقض حق مالکیت آنها بر زمین و به جا آوردن آداب کفن و دفن بود. آقای مؤمنی همچنین در تلاشی مضاعف برای از بین بردن مالکیت و هویت آرامستان بهائیان، به کارگران آرامستان دستور داده که جدول‌های حائل میان قبرستان بهائیان و این گور دسته‌جمعی را خراب کنند.

خانم فهندژ گفت: «اقدامات غیرانسانی حکومت ایران حد و مرزی ندارد، حتی مرده‌ها نیز مستثنی نیستند. اکنون مقامات در تلاشند تا از یک سو با بی‌احترامی به حق کفن و دفن بهائیان و از سوی دیگر با هتک حرمت محل دفن هزاران نفر دیگر، همزمان عده زیادی را مورد آزار و اذیت قرار دهند. بر مبنای اصول و عقاید، چنین اقداماتی برای بهائیان قابل پذیرش نیست.»

این نمونه از جدیدترین آزار و اذیت جامعه بهائی ایران که سوگواران را مورد هدف قرار می‌دهد در حالی اتفاق می‌افتد که صدها خانواده در سراسر ایران در سوگ از دست دادن شمار زیادی از عزیزان‌شان به سر می‌برند.

پیشینه:

— قبل از انقلاب، جامعه بهائی تهران صاحب آرامستانی زیبا و برازنده به مساحت حدود ۸۰۰۰۰ متر مربع بود. در سال ۱۹۸۰، این آرامستان مرکزی بهائیان در تهران مصادره شد. سپس دولت با برداشتن سنگ قبرها و فروش سنگ‌های ارزشمند، محل دفن بیش از ۱۵ هزار بهائی را با خاک یکسان کرد. در دهه ۱۹۹۰، با نبش

قبر اجساد و بار کردن آن‌ها به شکل خفت‌باری در کامیون‌ها، این آرامستان مورد هتک حرمت بیشتری قرار گرفت. بعد از آن بود که زمین را با بولدوزر برای ساخت «فرهنگسرای خاوران» یکدست کردند.

— مدیرعامل سازمان بهشت زهرا (نهاد مدیریتی قبرستان بزرگ خاوران تهران) بعدتر اعلام کرد که قطعه زمینی به مساحت ۲۷۰۰۰ متر مربع که پیش از این جامعه بهائی اقدام به خرید آن به منظور احداث گورستان نموده بود، بدون تسهیلات و به صورت قانونی به این جامعه واگذار شده است. پس از انتقال زمین به جامعه بهائی، بهائیان فداکارانه فضای سبز باز، سردخانه و غسل‌خانه، دیوار اطراف و دروازه‌های ورودی و خروجی را در جاده خاوران توسعه دادند. سایر جوامع اقلیت نیز آرامستان‌های جداگانه‌ای در این محل وسیع‌تر دارند. آرامستان جدید بهائیان در همین مجموعه وسیع‌تر در کنار آرامستان ارامنه و در مجاورت گور دسته‌جمعی قربانیان سیاسی قرار دارد.

— قبرستان خاوران تهران آرامگاه هزاران قربانی سیاسی است که در دهه ۱۹۸۰ توسط جمهوری اسلامی کشته شده و در گورهای دسته‌جمعی دفن شدند.

— تلاش برای دریافت مبالغ گزاف از بهائیان داغدار برای استفاده از آرامستان متعلق به خودشان در تهران و دفن متوفی آن‌ها در گور دسته‌جمعی دهه ۱۹۸۰ تلاشی برای پاک کردن خاطره هزاران قربانی سیاسی و وارد کردن آسیب‌های بیشتر به جامعه ستم‌دیده بهائیان ایران است.

— دولت ایران از زمان انقلاب اسلامی ۱۹۷۹ تاکنون همواره موانعی در جهت کفن و دفن بهائیان ایجاد کرده و در بعضی موارد به طور کلی از آن ممانعت کرده است.

— در آداب کفن و دفن بهائی با متوفی با وقار و احترام رفتار شده و در هنگام دفن دعای خاصی خوانده می‌شود که هیچ یک از این شرایط در مورد آقای مجیدی رعایت نشد.

— بهائیان از سال ۱۹۷۹ به طور سیستماتیک در ایران مورد آزار و اذیت قرار گرفته‌اند، از جمله با بازداشت خودسرانه، محکومیت به حبس با اتهامات بی‌اساس، محرومیت از تحصیل و امرار معاش، مصادره و تخریب خانه‌هایشان، مورد تهمت و افترا قرار گرفتن از طریق نفرت‌پراکنی و هتک حرمت آرامستان‌هایشان که همه بخشی از کارزار حکومت برای تخریب جامعه بهائی ایران بوده است.